

ligt billigere fra det skattemæssigt, og hvorledes det saa i øvrigt gaar Byen, hvor de har deres Erhverv, generer dem øjensynlig ikke det mindste.

Ganske særlig træder dette Forhold frem overfor en af de Kommuner, som her kommer i Betragtning. Jeg tænker paa Frederiksberg. Frederiksberg er ikke nogen Nabokommune til København, Frederiksberg er i allerbogstaveligste Forstand en Del af København, ikke blot geografisk, idet Frederiksberg er omringet af København paa alle Sider, men ogsaa paa den Maade, at det i enhver Henseende er een Befolkning, een By, som disse to Kommuner tilsammen udgør. Og her er jo Tale om en meget stor Kommune, København har 527 000 Indbyggere rundt regnet, og Frederiksberg har 103 000; det vil altsaa ses, at det har ganske overordentlig Interesse, hvorledes de økonomiske Byrder og de økonomiske Fordele fordeles mellem disse to Kommuner. Da Tallene stiller sig saaledes, vil man altid kunne faa et klart Billede frem ved at regne med, at Frederiksberg for talmæssigt at opfylde sine sociale Forpligtelser skal afholde Udgifter paa ethvert enkelt Omraade, der er en Femtedel af det, som de tilsvarende Udgifter er i København, hvilket vil svare til de godt 500 000 og de godt 100 000 Indbyggere. Men her er Forholdet det, som jeg skal tillade mig at vise ved et Par Tal, at Frederiksberg har været i Stand til at hytte sig paa en saadan Maade, at denne Kommune mere og mere skubber alle sociale Byrder fra sig og drager til sig paa den anden Side de Befolkningsdele, som er bedre stillet i Henseende til Indtægten. En eller anden vil ude i Landet have hørt om, at naar der er et Menneske, som er i Salveten, en, som har taget sin Pension, eller en Købmand, som paa sine gamle Dage vil trække sig tilbage med sin Formue, flytter vedkommende til København, og det vækker nogen Uvillie ude i Landet mod København. Men hvis man gik Sagen efter i Enkeltheder, vilde man i 9 af 10 Tilfælde finde, at denne Flytten til København betød, at vedkommende flyttede til Frederiksberg eller maaske Gentofte. Det bliver imidlertid alt sammen til København ude i Landet paa samme Maade, som man siger om et Menneske, der er flyttet til Viby, at han er flyttet til Aarhus; paa saa lange Afstande definerer man ikke saa nøje.

Denne Udvikling er meget langt fremme og giver sig til Kende gennem de Tal, som her har Betydning. Jeg skal nævne nogle enkelte af dem. København havde den 1. November 1923 60 157 Kommuneskole-

børn eller 10,51 pCt. af Befolkningen. Hvis Frederiksberg samtidig havde haft et tilsvarende Antal skolepligtige Børn, skulde der have været 10 890, men det faktiske Tal var kun 8 618, og det vil altsaa sige, at Befolkningsfordelingen bl. a. har givet sig Udtryk i et saa meget lavere Antal skolesøgende Børn. Hvis det retfærdige Forhold her var til Stede, skulde Frederiksberg altsaa begynde med at opføre 2—3 nye Skoler, det vil sige afholde en Millionudgift af sin Kapitalformue og belaste sit aarlige Budget med herhenhørende Lønninger, Forrentning, og hvad dertil hører. Jeg skal nævne et Tal fra et andet Omraade, nemlig Arbejdsløshedsunderstøttelsen, der jo, som alle kommunale Folk ved, er et nogenlunde korrekt talmæssigt Udtryk for, hvorledes Befolkningsklasserne er fordelt mellem Kommunerne. I 1921—22 afholdt København ordinært til Arbejdsløshedsunderstøttelsesformaal en Udgift af 919 951 Kr., medens Frederiksbergs tilsvarende Udgift var 101 234 Kr. De ekstraordinære Understøttelser var for København 9 796 677 Kr. og for Frederiksberg 959 132 Kr. Tilsammen bliver det for København 10 716 000 Kr. og for Frederiksberg 1 060 000 Kr., eller i København 18 Kr. 80 Ø. pr. Indbygger, paa Frederiksberg 10 Kr. 23 Ø. I Stedet for at denne Udgift skulde være retfærdigt fordelt og Frederiksberg have en Udgift, der var ca. $\frac{1}{5}$ af Københavns, har den altsaa kun en Udgift paa $\frac{1}{9}$ eller $\frac{1}{10}$. Dette er et tydeligt Vidnesbyrd om, hvordan Frederiksberg har forstaaet at anbringe sig i en fordelagtig Stilling. Ser man paa den anden Side paa Indtægts- og Formueforholdene i de to Kommuner, viser det sig, at i 1921—22 var Indkomstskatteansættelsen pr. Individ for Københavns Vedkommende 2 856 Kr., medens det tilsvarende Tal paa Frederiksberg var 3 553 Kr. I det samme Aar var Formueansættelsen pr. Individ i København 4 937 Kr., men paa Frederiksberg 8 398 Kr. Tallene bekræfter med andre Ord hele Vejen igennem, at man her staaer overfor den i højeste Grad usunde og urimelige sociale Foreteelse, at en Del af Hovedstadens Befolkning i Kraft af den Udvikling, her er foregaaet, kan salvare sig og slippe igennem med langt ringere Byrder, end de burde under Hensyn til den samlede Økonomi for den By, hvori ogsaa de er Borgere.

Jeg kunde nævne mange Forhold endnu og f. Eks. henviser til Tallene vedrørende Bolignøden. Strømmen af bolignødstedte Mennesker fra hele Landet er gaaet til Hovedstaden, men Frederiksberg har i høj Grad unddraget sig at deltage i den Byrde,